

Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky

č. 705

Rezervy

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon") a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o tvorbě, zvýšení, snížení, použití a zrušení rezerv za účelem docílení souladu při používání účetních metod některými vybranými účetními jednotkami v položkách

Číslo položky rozvahy	Název položky rozvahy	Syntetický účet
B.III.5.	Jiné běžné účty	245
B.III.9.	Běžný účet	241
B.III.11.	Základní běžný účet územních samosprávných celků	231
D.I.1.	Rezervy	441

Číslo položky výkazu zisku a ztráty	Název položky výkazu zisku a ztráty	Syntetický účet
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555

vykazovaných za podmínek stanovených v § 30 a § 67 vyhlášky.

2. Předmět standardu

Standard upravuje:

Bod 3.	Obecná pravidla k postupům účtování o rezervách
Bod 4.	Postup účtování
Bod 5.	Přechodná ustanovení

3. Obecná pravidla k postupům účtování o rezervách

3.1. Rezerva se vytváří v případě, že v běžném účetním období nastane skutečnost, jejímž pravděpodobným následkem je významné zvýšení nákladů účetní jednotky v budoucích účetních obdobích (dále jen „riziko“), a to k okamžiku zjištění této skutečnosti účetní jednotkou.

3.2. Tvorbou rezervy dochází ke snížení výsledku hospodaření běžného účetního období při předpokládaném snížení dopadu do výsledku hospodaření budoucích účetních období, ve kterých dochází k následku rizika, v jehož souvislosti byla rezerva tvořena, a proto je rezerva k danému účelu použita. O použití rezervy se účtuje v okamžiku vzniku dluhu vyplývajícího ze skutečného následku rizika.

3.3. Pokud k předpokládanému následku rizika nedojde, rezerva je zrušena pro nepotřebnost. O zrušení rezervy se účtuje v okamžiku, kdy pominuly důvody, pro které byla vytvořena.

3.4. V případě, že účetní jednotka zjistí nezbytnost zvýšení rezervy, postupuje přiměřeně podle bodu 3.1. V případě, že účetní jednotka zjistí nezbytnost snížení rezervy, postupuje přiměřeně podle bodu 3.3.

3.5. Nestanoví-li jiný právní předpis jinak, výši rezervy stanoví účetní jednotka vnitřním předpisem, a to

- a) odhadem výše předpokládaného následku rizika,
- b) procentem z odhadované výše předpokládaného následku rizika, nebo
- c) jiným vhodným způsobem.

3.6. Pokud jiný právní předpis stanoví způsob tvorby¹, zvýšení, snížení, použití či zrušení rezervy, použije účetní jednotka ustanovení tohoto standardu přiměřeně.

3.7. Účetní jednotka zajišťuje naplnění ustanovení § 8 odst. 4 zákona zejména vnitřním předpisem upravujícím především

- a) hranici významnosti pro účtování o rezervách²,
- b) tituly pro tvorbu rezerv, zejména soudní spory, prováděné a neuzavřené kontroly v účetní jednotce nebo sanace ekologických zátěží,
- c) způsob jejich tvorby, zvýšení, snížení, použití a zrušení, včetně inventarizace a
- d) způsob tvorby, zvýšení, snížení, použití či zrušení rezervy podle bodu 3.6.

3.8. O riziku, u kterého není splněna podmínka významnosti v souladu s bodem 3.7. písm. a) nebo následek je pouze spíše pravděpodobný než nepravděpodobný, účtuje účetní jednotka prostřednictvím příslušných podrozvahových účtů s přihlédnutím k ustanovením bodů 5. a 6.7. Českého účetního standardu č. 701 – Účty a zásady účtování na účtech.

3.9. V případě, že dojde ke splnění podmínky významnosti v souladu s bodem 3.7. písm. a) u rizika zachyceného na podrozvahových účtech podle bodu 3.8., účtuje účetní jednotka k tomuto okamžiku o tvorbě příslušné rezervy.

3.10. Členění syntetického účtu 441 - Rezervy na analytické účty vytváří účetní jednotka zpravidla podle titulu rezervy nebo podle hlediska vztahu k základu daně z příjmů, není-li pro ni efektivnější zajistit identifikaci jednotlivých rezerv jiným způsobem.

3.11. Při inventarizaci rezerv se posuzuje alespoň jejich výše a odůvodněnost.

¹ Například tvorba rezervy v průběhu více účetních období.

² Například stanovením procentní hranice z aktiv celkem nebo nákladů celkem účetní jednotky za účetní období.

4. Postup účtování

4.1. O tvorbě či zvýšení rezervy účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI účtu 555 - Tvorba a zúčtování rezerv se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 441 – Rezervy. O použití, snížení či zrušení rezervy účtuje účetní jednotka na stranu MÁ DÁTI účtu 441 - Rezervy se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 555 – Tvorba a zúčtování rezerv.

4.2. V případě, že účetní jednotka z vlastního rozhodnutí nebo podle jiného právního předpisu³ převádí peněžní prostředky odpovídající tvořené rezervě na zvláštní bankovní účet, účtuje o těchto prostředcích na příslušnou stranu účtu 231 – Základní běžný účet, nebo 241 – Běžný účet v případě příspěvkových organizací, nebo rezerv tvořených v rámci hospodářské činnosti územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí, regionálních rad regionů soudržnosti a organizačních složek státu, s výjimkou rezerv vytvářených podle § 49 a 50 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, kdy se o prostředcích na zvláštním účtu účtuje na příslušné straně účtu 245 - Jiné běžné účty.

5. Přejídná ustanovení

5.1. Účetní jednotka, která k 31. prosinci 2010 postupovala odlišně od bodu 4.2., postupuje podle bodu 4.2. v případě realizovaných převodů peněžních prostředků odpovídajících tvorbě rezervy od 1. ledna 2011. Zůstatek na bankovním účtu k 31. prosinci 2010 je povinna vykázat v souladu s postupem uvedeným v bodu 4.2. nejpozději k 31. prosinci 2011.

5.2. Účetní jednotka, která k 31. prosinci 2010 postupovala odlišně od bodu 4.2., a provádí čerpání peněžních prostředků ze zvláštního bankovního účtu v průběhu roku 2011, účtuje o tomto čerpání na stranu DAL účtu, na kterém má k okamžiku provedení čerpání zachyceny prostředky odpovídající zůstatku k 31. prosinci 2010 v souladu s bodem 5.1. Po vyčerpání těchto peněžních prostředků účtuje účetní jednotka na stranu DAL účtu, na kterém bylo účtováno o převáděných prostředcích souvisejících s tvorbou rezervy v roce 2011.

³ Například § 7 odst. 4 zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zajištění základu daně z příjmů.